

D o p i s i.

Iz Ljubljane. Na gimnazijo v osem šol s 13 razredi, t. j. s pet paralelkami, se jih je oglasilo letos 731, v I razred 201, odslovili so jih 44. Za nemški razred jih je ostalo 59, za slovenski pa 98. Ker je pa nemogoče, vseh 98 spraviti v eno sobo, obrnilo se je vodstvo po deželni vladi do ministerstva, da bi se mu dovolilo, napraviti dve slovenski paralelki v I razredu. Upamo, da bode ministerstvo to dovolilo, sicer bi morali slovo dati še 18 učencem, ki so jih za zdaj s to pogojo sprejeli, da boste dovoljeni dve paralelki. Lansko leto je bilo v začetku v nemški paralelki 1. razreda 56, v slovenski pa 75, in v vseh razredih skupaj 628 učencev. Letos je toraj poskočilo skupno število za 49, v samem 1. razredu za 26 učencev. Na realki se jih je oglasilo za 1. razred 53, to je 12 manj ko lani, za vseh 7 razredov pa 205, mimo 237 v preteklem letu. Kajti lansko leto jih je bilo v začetku leta v 1. razredu 65, na vsi realki pa 237, katerih je bilo koncem leta ostalo še 221. V učiteljski pripravnici se jih je oglasilo v 1. razred 15, razun onih, ki so bili v pripravnem tečaju; na ženski pripravnici pa za 1. razred 35, ki znajo vsi slovenski. Ministerstvo je razsodilo, da ne gre, sprejemati učence slovenščine nezmožne, in da naj taki učenci gredo na kako nemško preparandijo, kjer lahko zadobé stipendije; pripravnici v Ljubljani pa ste namenjeni za slovenske ljudske šole in morajo toraj vsi učenci zmožni biti slovenskega jezika. Da bi se za Nemce napravile paralelke, jih je premalo, in bi državi prizadevalo preveč stroškov, tudi ni nobene potrebe za to, ker so slovenski pripravniki nemščine tolikanj zmožni, da zamorejo prav lahko podučevati tudi v nemških šolah na Kočevskem.

Iz Kamnika. — (Učiteljska skupščina za kamniški okraj.) Dne 3. avgusta so se zbrali vsi učitelji in učiteljice kamniškega okraja k učit. skupščini v Mengši. Zborovati se je začelo ob 8 $\frac{1}{4}$ uri dopoludne. Gospod c. k. okrajni šolski nadzornik pozdravi navzoče, ter jim priporoča natančno spolnjevanje postav, svojih dolžnosti in ljubezen do poklica. Tudi pravi, da se marsikedar ne razume pomen postave in spolnjevanje postave, razmera med predstojniki in podložnimi, ter da zarad tega nastane včasih merzenje med njimi. Dalje priporoča natanko in pazljivo poslušanje pri današnji obravnavi. — Šole pravi, da so veliko bolje mimo poprejšnjih let.

Prešlo se je na dnevni red. Za perovodji sta bila izvoljena gg. Lovro Letnar, učitelj v Dobu, in Fran Golmajer, nadučitelj v Moravčah. Za predsednikovega namestnika je bil imenovan g. Cerar, učitelj v Blagovici.

Gosp. predsednik prebere ukaze in postave, ki so došli od zadnjega zborovanja. Med tem pa pride c. k. okrajni glavar g. Štefan Klančič, pozdravi navzoče v imenu okraj. šolskega sveta, ter obljubi, da bode obravnavanje vseh predmetov pazljivo poslušal. Dalje pove c. k. okraj. nadzornik svoje opazke pri nadzorovanji šol. Pravi da je $\frac{3}{4}$ šol v razcvetu, 4 so na pol zadovoljile, 2 tako, kot lansko leto, 1 je v nazadku. Priporoča pri podučevanji bolj se ozirati na učne načerte, ter bolje pripravljati se na uk. Pri vprašanjih, naj ne govori zmiraj učitelj, naj se pusti, da učenec govori. Dalje pravi, da je zelo napačno, če se dolgo le pri enem učencu mudi. Tudi je treba lastnosti otrok dobro poznati. Dalje pride k posameznim predmetom. Pervega izmed njih povdarja nazorni nauk, na kterega se pa premalo ozira, ter se tudi prav ne razreduje, kar je iz raznih tednikov razvidno. Pri jezikovem poduku naj se izvolijo primerna berila. Ni prav, da se berilo kar prebere ali njih se več po verstí,

tu je treba ustmenega in pismenega izdelovanja. Pri vsaki berilni vaji se je treba ozirati na slovnico, pravopisje, spisje, realije itd. Tudi naj se nekatera berila dajo na pamet učiti, n. pr. pesmi i. dr. Slovnica naj se nikoli ne obravnava samostojno, ampak zmiraj v zvezi z berilom. Govori naj se zmiraj v celih stavkih. Pri narekovanju pravi, da naj se pove samo enkrat stavek učencem. Učenci se morajo navaditi precej zapomniti. Sploh pa, kar se slovnice tiče, da se premalo stori. Pri pravopisji pravi, da vse, kar se narekava, mora učitelj popravljati. Imenovanje reči je že spisje na spodnji stopnji. Pri spisji naj se imenuje najprej kaj je reč, potem se le pride na posamezne dele. Naloge spisne naj se pridno popravljajo. Pri računstvu opomni, da naj se nikdar ne računani s samimi številkami, ter naj se zmiraj združujejo s praktičnimi nalogami. Tudi naj se ozira na mero in vago in spreminjanje viših števil v nižje in nižjih v više. Pri deklicah naj se ozira na ženska ročna dela in gospodinjstvo. Tudi naj se rimske številke ne zanemarjajo.

Pri realijah pravi, da nima dosti opomniti, samo, da naj se domači kraj bolj natanko obravnava. Otroci morajo domače razmere dobro poznati, oni morajo vedeti, kaj je srenja, kdo je župan v tistem kraju, kako se imenuje okr. glavarstvo in kdo je okrajni glavar tistega okraja. Kaj je krajni in okrajni šolski svet, kdo je predsednik taistih?

Pri pisanji opomni na ministerski ukaz, zadevajoč dopustljivih pisank. Tudi pravi, naj se v eni šoli rabijo le ene verste peresa. Peresni deržaji naj bodo dolgi, kakor tudi pisala, s kterimi se piše na tablice. Predpisati se mora lepo, počasi. Tudi naj se bolj ozira na pisanje po vdarcu (Takttschreiben). Pri risanju je treba gledati tudi na geometrično risanje. Otrokom se ne sme dopuščati, da bi risanke okrog vertili in ravnilo rabili. Kar se risa, naj se dobro obravnava, ter naj se jemlje, kar je za vsakdanje življenje potrebno. Na krajne razmere naj se ne pozabi. Pikčaste risanke naj se v viših razredih ne rabijo. Pri petji naj se posebno gleda na vaje o posluhu. Pri telovadbi pove, kako da se tudi veliko vaj dá v šolski sobi izvršiti. Pri ženskih ročnih delih pravi, da se preveč gleda na pletenje in vezenje, a premalo na učni načert, ki povdarja tudi šivanje in krojenje.

Za zdravje otrok je tudi treba skrbeti. Zarad tega naj se šolske sobe pridno prezračujejo. Kar se tiče uradnih spisov in knjig, je sploh zadovoljno. Samo tednik naj bo bolj razviden, ter naj se ne zapiše samo številka in ime berilne vaje, ampak naj se natanko zaznamova, kaj se je že vzelo. Bukvarnica za učence se premalo rabi. Učni načerti naj se pošljejo do 15. septembra za bodoče leto. Tudi opomni, da učni načert mora biti učencem popolnoma znan.

Učila se premalo preskerbujejo. Pri vsakoletnih preliminarjih naj se zahteva, da se potrebno napravi. Učila naj se varujejo, ter naj ne visé vedno na steni, ampak le takrat, kadar se rabijo. Naturalije naj se pridno nabirajo. Bukve za revne učence naj se večkrat pregledajo, če so snažne. Prošnje za šolsko oprosteno naj se o pravem času predložé. Priporoča, da naj se učitelj vselej o pravem času v šoli znajde, da naj o določeni uri uk prične. Počitnice naj bodo le ob določenih dnevih. Kar se tiče okrajne učiteljske bukvarnice, naj se bolj pridno bere, ter naj se zazuamek vsakoletnih nakupljenih knjig pridno od šole do šole pošilja, a ne da bi na enem kraju dalj časa ležal. Konečno pravi, da naj se te opazke le bolj kot prijateljsko opominovanje sprejmó.

(Konec prihodnjic.)